

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

ενιστάμενον ἐπὶ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεὶς παρασχὼν εἰς τὴν ψυχὴν ἡμῶν ἐκπαιδείας καὶ ἐπὶ τοῦ Οἰκουμένου καὶ Πατριάρχείου Κωνσταντινουπόλεως, ὡς ἀνάγνωσμα ἀριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἑτησίᾳ. δρ. 35. Ἐξάμηνος δρ. 19. Γομήνιος δρ. 10.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ : Αἰγύπτου Γρ. Α. 50. Ἀγγλίας, Κό. ἑξου καὶ λοιπῶν Ἀποικιῶν σελίνια 10, Ἀμερικῆς δολλάρ. 4. Λοιπῶν χωρῶν φράγκα γὰρ 25 Ἐξάμηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως.

Περίοδος Β' — Τόμος 30ος

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ, 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ -- ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ἐν Ἀθήναις, 25 Αὐγούστου 1923

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουθήπου μηνός

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὅδός Εὐριπίδου δρ. 38, παρὰ τὸ Βαρθολομαῖον

Ἔτος 45ον — Ἀριθ. 37

Η ΜΙΚΡΗ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ

[Μυθιστόρημα ὑπὸ ΜΑΡΕ GIRARDET].

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Μ'. (Συνέχεια)

—Ξέρεις πόσο χαίρομαι νὰ σὲ βλέπω κάθε μέρα...

Τὸ κορίτσι τῆλε τὰ χέρια του στὸ λαιμὸ τῆς καλῆς γυναικίης.

—Θῆρχομαι, θῆρχομαι, ἀκού εἰστε τόσο καλή...

Ἀποφασίστηκε λοιπὸν νὰ ξαναρχίσῃ ἡ Ζίνα τὰ μαθήματά της εὐθὺς ὅταν ἡ κυρία Φιροστά δὲ θάχῃ ἀνάγκη ἀπ' τὴς φροντίδας τῆς μικρῆς νοσοκόμας της.

—Μόνον ἓνα παράπονο ἔχω μαζί σου, εἶπε στὸ τέλος ἡ διευθύντρια : ὅτι δὲν ἤρθες νωρίτερα νὰ μοῦ ἐμπιστευθῇς εἰς στενοχωρίες σου.

Ἡ Ζίνα δὲ μίλησε. Τὰ μάτια της ὅμως μιλοῦσαν πολὺ ἐκφραστικὰ καὶ κοιτοῦσαν γεμάτα συγκίνησιν καὶ εὐγνωμοσύνη τὴν καλόκαρδον δασκάλα. Ἀχ, ἀλήθεια εἰ χαρὰ, νὰ ξαναρχίσῃ τὴ δουλειά, τὰ μαθήματα, μέσα στὴ γνώριμη τάξη, μὲ τὴ φιλενάδα της τὴν Ἰβόννη, τὰ θέματα ποὺ ἐγγραφὰν μαζί, μέσα στὴν ἀτμόσφαιρα τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς πνευματικῆς καλλιέργειας, ποὺ τόσο ἐξυψώνει τὸν ἄνθρωπον...

Κι' ἀποχαίρεται θερμὰ τὴ διευθύντρια, γιατί δὲν ἤθελε νὰ λείψῃ πολλὴν ὥρα ἀπ' τὸ στίτι.

Τ' ἄλλο πρωῒ, ὁ ἀδελφάντιος χτύπησε στὴν πόρτα τοῦ Παρθενωγείου καὶ τὸν ἐμπάσαν στὸ γραφεῖο τῆς κυρίας Ἐριώ.

Ἦτοσ' ἀπ' τὰ τυπικά, ἡ διευθύντρια εἶπε στὸν κ. Φορτιέ :

—Ξέρω γιατί ἤθατε, κύριε Φορτιέ.

—Ἀ, τὸ ξέρετε, κυρία;.. Αὐτὸ μ' ἐχαρίσκει πολὺ.. Δὲν ξέρετε τι ἔγινε τὴ εἶχα...

—Κάματε πολὺ καλὰ νῆγοράστε μόνον ὑπὸ βροχὴ τὸ δαχτυλίδι τῆς δεσποινίδος Φιροστά.

Ὁ ἔμπορος ἄνοιξε τόσα τὰ μάτια του.

—Ὡστε ἡ δεσποινὶς αὐτὴ δὲν εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ τὸ πουλήσῃ ;

—Καθένας ἔχει δικαίωμα νὰ πουλῇ κάτι ποὺ εἶναι δικό του... Μὰ ἡ θεὰ της θὰ στενοχωριόταν πολὺ ἂν τὸ μάθαινε.

—Αὐτὸ σκέφθηκα καὶ γώ, κυρία..

Καὶ φαινόταν περήφανος γιὰ τὴ διορατικότητά του.

—Γιατὸ θὰ ἄς ζητήσω μιὰ χάρη, εἶπε ἡ κυρία Ἐριώ.

—Ὅ, τι θέλετε, κυρία...

—Θέλω νὰ μοῦ τὸ δώσετε μένα τὸ δαχτυλίδι αὐτό, γιατί δὲν πρέπει νὰ

πουληθῇ. Δὲν θάθελα νὰ τὸ πάρῃ ἄλλος ὁ κ. Φορτιέ δὲν καταλαβαίνει.

—Νὰ τὸ δώσω σὲ σὰς;... Δὲν μπορῶ νὰ μῶ στὸ νόημα..

—Θὰ μοῦ τὸ δώσετε καὶ δὰ πάρετε μιὰν ἀπόδειξη.

—Καὶ θὰ τὸ κρατήσετε σεις τὸ κόσμημα; Ὡστε γὼ δὲν ἀγοράζω τίποτα!

—Τίποτα γιὰ τὴν ὥρα. Θὰ μοῦ τὸ φέρετε ὅσο μπορεῖτε πρὶ γρήγορα, εἰ ;

Ὁ ἔμπορος εἶχε πολλὰς ὑποχρεώσεις ἀπ' τὴν κυρία Ἐριώ καὶ δὲν μποροῦσε νὰ ἀρνηθῇ, μ' ὅλο ποὺ ἡ μεταίωξη τῆς ἀγοραπωλησίας τὸν ζημίωνε. Γιατί, σὰν καλὸς ἔμπορος, εἶχε μυριετὴ κέρδος μὲ αὐτὰ : Τὸ δαχτυλίδι ἀγόραζε χίλια φράγκα καὶ θὰ τὸ πουλοῦσε δυὸ καὶ δύομισὴ χιλιάδες.

Κι' ὅμως δὲν ἔφερε ἀντιρρῆσεις.

—Πολὺ καλὰ, κυρία, θὰ σὰς φέρω τὸ δαχτυλίδι καὶ παίρνω πίσω τὸ τραπεζογραμμάτιο. Ἀλλοίμονό μου ὅμως, ἂν ὄλες μου οἱ δουλειὲς τραβοῦσαν παρόμοιο δρόμο!..

—Ἀν' ἡ δεσποινὶς αὐτὴ, εἶπε ὁ δεσπότης, ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ χρήματα, θὰ μποροῦσα...

Ἡ κυρία Ἐριώ τὸν ἐκοιτά :

—Μὴ σὰς νοιάζει γι' αὐτό, ἀγαπητὴ κύριε.

Τότε μὲ σταθερὸ τόνον ποὺ δὲ σήκωνε ἀντιλογία, ὁ κ. Φορτιέ κατάλαβε, χαίρεται καὶ βῆκε.

Σὲ μισή ὥρα γύρισε καὶ ἔφερε στὴν κυρία Ἐριώ ἓνα κουτάκι. Ἐκεῖνη τ' ἄνοιξε καὶ εἶδε μέσα τὸ δαχτυλίδι μὲ τὸ μεγάλο σφαιρικόχρυσον ζαφειρὶ ποὺ λαμπροκοπούσε γλῶκα.

Ὅταν ὁ ξένος ἔφυγε, ἡ κυρία Ἐριώ φιλόσοφει :

—Φτωχὴ μου Θεμά, τὸ δαχτυλίδι σου δὲ θὰ κάμῃ τὸ γυρὸ τοῦ κόσμου. Μένε ἡσυχὴ καὶ δὲ θὰ στολίσῃ χέρια ἀμαρτωλῶν κι'

«Ὅταν θὰ ξαναβῇς στὸ θρόνο τῆς Βουλγαρίας...

ανάξια. Θά μείνη άσπιλο κι' άμύλοντο μαζί με άλλες πολύτιμες αναμνήσεις... Ξέρω πόσο πονεί ή Ζίνα πού τή χωρίστηκε. Μιά μέρα θά δοκιμάση τήν εδουχία τή τή ξαναβρή, άδικτο και πιστό...

Όπως τόχε κάμει κι' ή Ζίνα, ή κυρία Έριώ άκούμπησε τή χείλη της στό γαλάζιο πετράδι. "Όστερα άνοιξ' ένα κουτί, ήπου ήταν φυλαγμένα πράγματα πού μόνο γι' αὐτήν είχαν άξία, αὐτά τή μικρά πράγματα, πού τόσο σκληράδωνουν τή μνήμη: Τό δώρο μιάς φιλενάδας, ένα γράμμα γραμμένο από χέρι πού τή πάγωσε ό Θάνατος, μία τοσφω χρυσά παιδιάτικα μαλλιά, μ' ένα λόγο, κάθει πού άποτελεῖ τό μουσειό, νά πη κανείς, τής καρδιάς.

Ανάμεσα σ' άλλα κειμήλια, τή δάχτυλά της άγγιξαν μερικές ξερεές διολέτες, πού τής τίς είχε δώσει, ένα βράδο γιορτής, ή Θαμά. Τριβόνταν και γινόταν σκόνη και σκορποδσαν μία τόσο λεπτή εὐωδιά, σά γάταν ή ψυχή μιάς πεθαμμένης εὐωδίας. Τοποθέτησε τό δαχτυλίδι ανάμεσα σ' α μαρμένα λουλουδάκια και ξανάκλεισε μ' εὐλάβεια τό κουτί.

Έμεινε δοθισμένη σ' όνειροπόλημα.

Θαρροῦσε πώς ξανάβλεπε κάτω άπ' τή παράθυρά της τίς σιλουέτες τών δυό άγαπημένων της μαθητριών, τής Θαμά, και τής Ζίνας. Τή μιά λεπτή κι' ελαφρή σάν φύλλο, πού ό άνεμος τού θανάτου τόχε πάρει μακριά, τήν άλλη γερή και δυνατή, μ' άποχρεωμένη, νά υπερνικήση φειδρε, δυσκολίες τής ζωής.

Μά ξαφνικά οί σκέψεις της γόρισαν στήν πραγματικότητα. Άνοιξε τό συρτάρι της, έβγαλε από ένα πορτοφόλι μερικά γαλάζια τραπέζογραμμάτια και τ' άπλωσε στό τραπέζι της. Μέτρησε δέκα και τάβαλε μέσα σ' ένα φάκελλο.

Έγώ τάγοράζω τό δαχτυλίδι, συλλογίστηκε. Εδουχώς μπορώ νά τό κάμω χωρίς στενοχωρία. Νέταν περίου, τέτοια εποχή... τή μέσα μου δέ θά μου τό έπιτρέπανε.

Τό άπόγεμα εκείνο ή Ζίνα πήγε στίς πέντε στήν κυρία Έριώ. Αφοῦ τής έδωσε πληροφορίες γιά τήν κατάσταση τής θείας της, ξεστόμισε άμέσως τήν έρώτηση πού τής φλόγιζε τή χείλη:

—Ό κ. Φορτιέ ήθελε νά σάς δη;

—Ηρθε, παιδί μου.

Η δισυδύναμια άνοιξε τό τσαντάκι κι' έβγαλε ένα άσπρο φάκελλο.

—Νά, τή χίλια σου φράγκα, είπε.

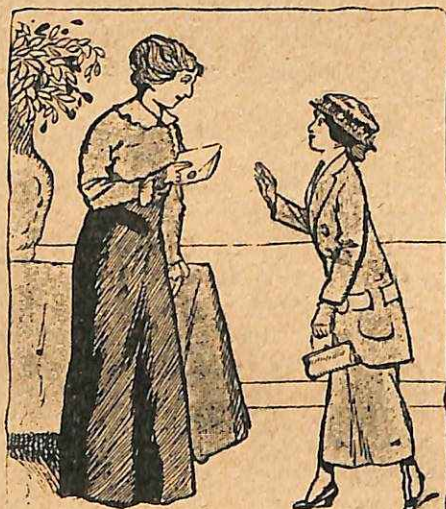
Η Ζίνα τή πήρε. Μά τί λαχτάρα περιμένα αὐτά τή λεφτά, πού ήταν άπαραίτητα γιά τό άδειο ταμείο της. Αλλά όμως τί θυσία άντιπροσώπων

αὐτά τή χίλια φράγκα! Πουλώντας τό άγαπημένο δαχτυλίδι, ή μικρή βασίλισσα έχανε τό μόνο πράγμα πού τής έμενε άπ' τήν άλησμόνητη φιλενάδα, πού κοιμώταν εκεί πέρα, κάτω άπ' τίς τριανταφύλλιες...

—Καλή μου Θαμά! αναστέναξε.

Μόνο ή σκέψη πόσο καλό θάκανε στή θεία της τό ποσόν πού πήρε άπ' οὐτό τό δαχτυλίδι, τήν άνακούφιζε λιγάκι. Τό ζαφείρι δέ λαμποκοποῦσε πιά στό δάχτυλό της, μ' αζοῦσε πάντα στή μνήμη της, και τό μάθημα τής αὐταπάρνησης πού τής είχε δώσει, έφερνε ακόμα τούς καρπούς του.

Όσο γιά τήν κυρία Έριώ, δέν είπα τίποτα σχετικό με τή γέναια της πράξη. Πρώτα-πρώτα γιατί ήξερε πώς ή Ζίνα δέ θά δεχόταν ποτέ παρό-

—Νά, τή χίλια σου φράγκα! (Σελ. 290, στ. α')

μοιο δώρο. Όστερα ήθελε νά διαλέξη κατάλληλη περίσταση γιά νά τής τό ξαναδώσῃ...

Και τό δαχτυλίδι, περιμένοντας, κοιμόταν ήσυχο μέσα στό κουτί τών άγαπημένων κι' ίσρων αναμνήσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΑ'

Ένας άπροσδόκητος βοηθός

Όστε, χάρη στό δώρο τής άλησμόνητης Θαμά, ή χήρα τού πρίγκηπος Ροδόλφου κι' ή μικρή βασίλισσα είχαν νά συντηρηθοῦν γιά λίγον καιρό. Όστερα πάλι τό πρόβλημα θά στεκόταν άμείλικτο. Γιατό ήταν άπαραίτητο νά στερτηθοῦν κάθε πολυτέλεια, κάθε άνεση πού είχαν ως τή τώρα.

Η Ζίνα έκαμε τούς όπολογισμούς της και κατέληξε στό συμπέρασμα πώς τής ήταν άδύνατο νά κρατήση τήν δ-πληρέτιά της. Καίμενο κορίτσι! Έμπαινε στή σφαίρα μιάς άδυσώπητης δλικής άνάγκης κι' είχε πάλι τήν και έλεος τίς εὐθύνες!

(Έπεται συνέχεια)

ΜΙΧ. Δ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

Θ. ΛΑΛΑΣΙΝΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΣΤΟ ΦΑΡΟ

Σ' άλλες χώρες μαγεμένες σ' άλλους τόπους, σ' άλλα μέρη μιά Άργώ με έχει φέρει, όπου ένα τρανό φανάρι λάμπει κάτω άπ' τό φεγγάρι, Στο νησί πού πραινίζει τό πριάρι και τό σκοινό, ήθα λίγο γιά νά μείνω. Στή Σαπιέντζα πώχει πάρει φως λαμπρό από τόν Κανάρη. Τ' άγεράκι τραγουδάει. Και ξανοίγει μου τό μάτι μέσ' στοῦ πέλαγου τή πλάτη, —τό φεγγάρι πώς χλωμαίζει! — και κοιτάζει και θαυμάζει.

Αλαφροίσκιωτα καίρια και καράβια φορτωμένα μεσ' στοῦ πέλαγο ριγμένα, δρόμο φωτεινό έχουν πάρει. με φεγγάρι και φανάρι.

Συννεφώπλεχτες δαντέλλες σά θεά φορέ ή Σελήνη. Κάτου ό γλάρος πώχει μείνει μακριά άπ' τή φωλιά του, τρέχει ναύρη τή παιδιά του.

Και τό μάτι πού κοιτάζει, παλγνει ιδέα τού Απειρού. Γύρω σ' όν πνοή όνειρου! Νά, τή μαγικά παλάτια μεσ' στοῦ πέλαγου τή πλάτη!...

Στήν άτέλειωτη άρμονία τό χλωμό αὐτό φεγγάρι τήν ψυχή μου έχει πάρει. Σ' όν πνοή τήν ξεκουράζει, με πνοές τήν ξεκουράζει!

Φάρος Οίνοισών, 1923

ΜΗΤΣΑ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

ΤΟ ΕΚΘΕΤΟ

— Μίου, μίου, μίου!..

Όρες τώρα άκούγεται, πότε παραπονεμένο και άδύνατο, πότε άγριο, δονατό σάν μιά φοβέρα:

— Σά; παρακαλώ, λοιπιήτε με καλοί μου άνθρωποι, είμαι ένα μικρό γατάκι, κανενός κακό δέν έκανα, κι' όμως με πέταξαν έδω πάνω σέ μιά σκληρή πέτρα πού καίει από τήν ήλιο, και πεινάω, και διψώ, μίου, μίου, μίου!..

Πάλι σέ λίγο:

— Κακοί άνθρωποι, αναίσθητοι! Κανένας δέ μ' άκούει λοιπόν;... Πολύ θά περιμένω ακόμα;... Μίου, μίου, μίου!..

Και ή φωνή του, άγρια τώρα, δέν άφίνει κανένα νά κοιμητ' ή τόν μεσημεριάτικο όπνο.

Ψήνει έξω ό ήλιος τού Ιουλίου, ή ατμόσφαιρα είναι πνιγηρή.

Κατεβαίνω, φάχνω και βρίσκω τό φωνάκι άπάνω στήν πέτρα του, νά τήν σφίγγω με τό λεοκογαντωμένο ποδαράκι του.

Βλέπω τήν κανελιά πλάτη του, τ' όλοστρόγγυλο κεφαλάκι του.

— Άχ, τί όμορφο γατάκι!

Τό παίρνω σ' α χέρια. Αμέσως σώνει και με κοιτάζει.

— Μπρε κατεργαράκο, τί μάτια είν' αὐτά;

Ελαμπαν ό θάνοικτα, όλοκάθα-ρα, πράσινα σάν δυό σμαράγδια.

— Έλα λοιπόν, καυμένο μου, έλα, πού σ' άφησαν πρώτα κι' έννοιωσες τήν όμορφη ζωή κοντά στήν γλυκειά μαμά σου, σ' αδελφάκια σου, μέσα στό ζεστό πανέρι, κι' ύστερα, έτσι ά σπλάχνα, σέ πέταξαν έδω-χάμου.

Κι' εκείνο, σάν νά καταλαβαίνει, χώνει τό κεφάλι μέσα από τό μανίκι μου και τρίβει στό χέρι μου τό στεγνό του μουσουδάκι.

Είμαι ήσυχο τό καίμενο τώρα, θαρρεί πώς γάτωσε, δέν ξέρει τίς δυσκολίες πού είναι στή μέση.

Και νά, πρώτος-πρώτος ό Γκριγκρή, —ό χαϊδεμένος, ό καλοθρεμένος, ό ώραιος και εδουχισμένος Γκριγκρή πού μόλις μπαίνω παίξει τή μουστάκια του, κυρίζεται τόν άέρα κι' άξαφνα πηδάει νά φθάση τό χέρι μου, με όπόκωφα νιαουρητά... Ένας έξνος νά πτήση στό άιολό του; ποτέ! — Άχ έγωίστη, ζηλιάρη Γκριγκρή!

— Γατάκι μου φτωχό, πρέπει νά γάμε στό όπόγειο. Μή σου κακοφαίνεται, είναι ώραία κι' εκεί.

— Μίου!...

— Έχει και ήλιο και φώς.

— Μίου, μίου!..

— Έ; τί λές; Σ' άρέσει;

— Μίου, μίου, μίου... καλά, ή κάμα μ' άρέσει, μ' α θέλω φαί.

— Κι' έδω δόσολα τή πράγματα! Πώς νά σέ ταίξη κανείς έτσι μικρό πού είσαι; Άς είναι! θά σκεφθοῦμε κάτι.

Νά το! Ένα μικρούλι μπιμπερόν, και τό γάλα σ' ένα τόσο δά μπουκαλάκι μυρωδιάς... Όραία;

— Άνοιξε τό στοματάκι τώρα!

Τί όπάκος γατί! Πήρε στό στόμα του τό καουτσούκ. Στήν αρχή έκανε μιά γκριμάτσα άηδίας:

— Ού τί άσχημα, είν' αὐτό!.. πούσαι, μαμά μου...

Μά ύστερα, όταν τό χλιαρό γάλα άρχισε νά στάζει στό ξερό και στεγνό λαρογγάκι του, τή μάτια του έγιναν τόσοσα μεγάλα από τήν εδχαρίστηση, τή κάρφωσε σ' ένα σημάδι π' α στο ταβάνι και τή γαντοφορμένα χεράκια του έσφξαν τό μπουκίλι με λαχτάρα.

Όστερα, μέσα σ' ένα πανέρι στρωμένο μαλακά, έγινε ένα τόσο δά κουλουράκι κι' άποκοιμήθηκε.

Κάθε τόσο κατέβαινα κι' έβλεπα τόν μικρό μου προσκευμένο. Κι' εκείνος είχε συνειδησίς τίς επισκέψεις μου αότες, και μόλις άκουγε τό κλειδί

στήν πόρτα, ένω πριν ήταν ήσυχος, άρχιζε τίς φωνές. Έπαιρνα έγώ τό βιβλίο μου, καθόμωνα μπρός στό τραπέζι, μ' α κείνον τόν κατεργαράκο δέν τόν έχωροῦσε πιά τό πανέρι.

— Μίου, μίου, μίου!

— Ω; πού κατόρθωσε ν' άρπαχθῇ με τή δυό του χεράκια άπ' τή χείλια τού πανεριοῦ και νά προβάλη σ' α σπουδή τή κεφαλή. Με τή μάτια όρθάνοικτα κοιτάζε μέσα σ' α μάτια μου και φώναζε:

— Μίου, μίου, θέλω νάρθω κοντά σου.

— Α, κόρις, έλα κι' έλα! Νά κάτσης εκεί πού κάθασαι. Έχω κι' άλλη δουλειά, έξω από σένα.

Έξκοψα στό βιβλίο μου. Αξαφνα άκούω —μποῦπ! —ό κατεργάρας, μ' ένα σάλτο πήδηξε έξω. Αναποδογυρίστηκε χάμω, έμεινε έτσι μιά στιγμή αστασιμένο με τήν άσπρη κοιλίτσα του πρὸς τή πάνω, μ' α ύπερ σπκώθηκε και γρήγορα-γρήγορα έτρεξε κοντά μου. Άνέδθηκε στό παπούτσι μου, έγινε πάλι ένα τόσο δά κουλουράκι κι' άποκοιμήθηκε.

Μιά πού έκαμε τήν αρχή, συνήθισε. Πηδοῦσε τακτικά από τό πανέρι του, έφερνε δόλτες στήν κάμαρα, κι' έγώ, όταν άνοιγα τήν πόρτα, πρόσεχα μ' α τή χτυπήσω, γιατί έρχόταν νά με όποδεχθῇ Λιχταροῦσε τό καίμενο γιά συντροφιά.

Μά ένα πρωί, έάταν ή τέταρτη μέρα, καθώς άνοιγα, δέν άκουσα τή φωνίτσα του, ούτε κοντά στήν πόρτα τό τῦρα νά με περιμένῃ. Στεκόταν εκεί σέ μιά γωνιά, με τό κεφάλι γυρμένο κάτω, με τή μάτια μισόκλειστα.

— Μπ! Γιατί τόσο βρόδς και σκεπτικός σήμερα, κόρις;

Μόλις μ' έννοιωσε κοντά του, τινάχθηκε σάν από λήθαργο κι' άρχισε ένα μίου σιγανό, πονεμένο, γεμάτο παράπονο.

— Τί έχεις, καίμενο μου, άρρώστησες;

— Μίου, μίου, μίου, νά, έμεις τή γατάκια δέν είμαστε μαθημένα στό μπιμπερόν μ' α; θηλάζει πάντα ή μαμά μας. Μι' α μίου, μίου, είμαι άσχημα πολύ. Μίου, μίου, μαμά μου, μαμά μου!

Συλλογίστηκε τότε τή μαμά του, πώς θά γόριζε σ' όλο τό σπίτι και με μάτια πονεμένα θά γόρνε νάβρη τό χαμένο της. Νέξερα πού ήταν!...

Καίμενη μαμά! Καίμενο παιδάκι! Καίμενη ψυχράννα! Αδίκαι οι κόποι μου! Όλη τήν ήμέρα έξακολουθούσε τό ίδιο παραπονεμένο, θλιμένο κλάμμα. Τή γαντοφορμένα χεράκια, πού πριν άγκάλιασαν τό μπουκίλι, τώρα έσπρωχναν με άποτροπή.

Ενδίκωτε. Τό γατάκι δλο έκλαιγε.

Αμα τῦπαιρνα δίωξέ σ' α χέρια και χαί-δεσα τό στρόγγυλό του κεφαλάκι, σώνει άμέσως. Έτρώπωνε μέσα σ' α μα-νίκια μου, με τή χεράκια του άγκάλιαζε

τό χέρι μου κι' ήταν τόσο ήσυχο! Λές κι' έννοιωθε τή στοργή, τήν άγάπη, και με τή συντροφιά έσχνούσε τούς πόνοους και τό παράπονό του. Καί, καθώς σφιγκόταν έπάνω μου, ήταν σά νά μου έλεγε: —Μή φύγης! μείνε!...

—Φτωχό μου γατάκι, τό έξρω πώς άπόψε θά πεθάνης. Θάθελα κι' έγώ νά μείνω κοντά σου, νά σου χαϊδεῶ τό κεφαλάκι, νά ξεψυχήσης π' α ήσυχο. Μά με φωνάζουν έπάνω, δέν άκούς; Κι' ύστερα, αν με δοῦν νά κάνω έτσι δά, θά ποῦν πώς τρελλάθηκα. Και ξε-ρσις, μικρό μου, κάλλιο νά σου βγῇ τό μάτι παρ' α τόνομα. Καληνύκτα σου λοιπόν.

Δέν έπρόφθασα νά τό δάλω στό πανέρι κι' άρχισε πάλι τό παραπονεμένο κλάμμα. Τότε μιά έμπνευση μου ήλθε: Πήρα μιά γούνα παλιά και τήν έστρωσα στό πανέρι του.

— Ίσως έτσι όνειρευθῇς, φτωχό μου, πώς είσαι σ' α μητέρας σου τήν άγκαλιά...

Κ' έτσι έγινε. Τό πρωί, τό βρήκα νεκρό, με τό κεφάλι χωμένο βαθιά στό άσπρο γουναρικό, σά νά ζητούσε κεί-μέσα νάβρη τή θερμή και ζωντανή πηγή πού θά τό κρατούσε στή ζωή. Παρέκει, πεσμένο χάμω, άχρηστο, ντροπισμένο, ήταν τό μπιμπερόν.

ANNA M. ΓΑΛΑΝΟΥ

ΠΩΣ ΒΓΑΙΝΟΥΝ ΟΙ ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

Ένας μικρός, σκυμμένος στό πηγάδι, διασκέδαζε νά φωνάζει κεί-μέσα γιά νάκούη τόν αντίλαλο.

Ο παππούς, στήν πόρτα τού σπιτιού, έπρσχε τόν μικρό και διασκέδαζε με τό παιχνίδι του.

— Ωωω!.. φώναζε τό παιδάκι.

— Αωω!.. άποκρινόταν τό πηγάδι.

— Μπ!.. φώναζε τό παιδάκι.

— Μπ!.. άποκρινόταν τό πηγάδι.

— Άκούς; Ό, τι τού λές, σου λέει! γελοῦσε άπ' τήν πόρτα ό παππούς.

Τήν άλλη μέρα, ό μικρός είδε έξω έν' αλανιάριο παιδί και τού είπε:

— Νά χαθῇς!

— Έσύ νά χαθῇς! τού άποκρίθηκε τό παιδί, σνύβοντας νά πάρη πέτρα.

Ο μικρός έτρεξε νά φυλαχῇ κοντά στόν παππού του.

— Μου είπε νά χαθῶ, τού παραπονέθηκε και σήκωσε και πέτρα.

— Σου γύρισε τό λόγο πίσω άποκρίθηκε ό παππούς. Μήν πῆς τού πηγάδιού μπά, γιά νά μ' α σου πῇ μπου.

Ο λόγος τού παππού έκαν' έντύπωση στόν έγγονο πού τόν θυμόταν από τότε και τόν έλεγε. Κι' ή παροιμία βγήκε.

ΓΡ. Δ.

